

IPM kommer endnu mere på dagsordenen i fremtiden

Kemi under pres: I tre år har SEGES Innovation sammen med tre IPM Innovationsbrug og deres rådgivere haft fokus på at udvikle IPM. Nu er projektet snart slut, men udviklingen af IPM fortsætter på mange fronter.

Af Poul Henning Petersen,
landskonsulent, Seges.

Den kemiske plantebeskyttelse er under pres på tre velkendte fronter: Et politisk ønske om at nedsætte forbruget af pesticider, færre godkendte midler samt problemer med, at ukrudt og skadevoldere bliver resistent over for midlerne.

IPM og præcisionsteknologi er de primære værktøjer, som er på dagsordenen til at løse disse udfordringer.

IPM Innovationsbrug

MARK's læsere har over de sidste to år kunnet følge arbejdet med at udvikle IPM hos de tre IPM Innovationsbrug.

Arbejdet viser, at det er en kompliceret proces at ændre sin dyrkning, som kræver et samspil mellem den agronomiske viden, praktiske muligheder og økonomi. Projektet viser sig forhåbentligt værdifuldt i forhold til at skabe forståelse for, at det er en kæmpe forsknings- og udviklingsopgave at finde IPM-tiltag, som helt eller delvist kan erstatte pesticider.

Franske erfaringer

Undervejs i forløbet har vi været på studietur i Frankrig, hvor forskerne på INRAe's forsøgsstation i Dijon har gre-

Sprøjtemiddelstrategi 2022-2022

- I den nye sprøjtemiddelstrategi bliver integreret plantebeskyttelse (IPM) kaldt det gode landmandskab.
- I strategien er der lagt vægt på at udbrede præcisionsteknologier, som kan gøre plantebeskyttelsen mere præcis og dermed reducere brugen af sprøjtemidler.
- IPM Innovationsbrugene skal fortsætte i en opdateret form til 'test af nye løsninger til at fremme god landmandspraksis ved anvendelse af principperne i integreret plantebeskyttelse'.
- Strategien inden for landbrugsområdet har fokus på resistensforebyggelse. Herunder en status for resistensudviklingen for både ukrudt, svampe og skadedyr.

bet opgaven an på en radikal måde. Det er sket ved, at de fra 2018 i storskala har afprøvet dyrkningssystemer uden brug af pesticider på deres 125 ha store forsøgsareal.

Det er et omfattende syvmarks sædskifteforsøg, som eksempelvis omfatter strategier for jordbearbejdning med og uden pløjning, CA-system, falsk såbed, fremme af nytte-

I sædskifteforsøgene uden pesticider hos INRAe indgår CA. Efter fire sæsoner er tidslerne stukket af, og hvad gør man så, når der ikke er mulighed for at bruge kemiske ukrudtsmidler? Der er ikke fundet noget svar endnu.

organismer rundt om markerne og i blomsterstriber, geografisk spredning af afgrøderne med mere.

Den korte konklusion er, at der er lang vej endnu, før det kan lykkes at designe et dyrkningssystem uden pesticider, som er robust og økonomisk bæredygtigt, som det vi kender i det konventionelle landbrug.

To eksempler: På få år er tidsler blevet til et uoverstigeligt problem i Conservation Agriculture-systemet. Nyttedyrene er der masser af, men de har haft mad nok i blomsterstriberne, så de kommer ikke ind i marken.

Strategi 2022-2026

Den brede politiske aftale om sprøjtemiddelstrategien lægger vægt på at videreudvikle IPM.

I landbruget har vi i årtier arbejdet med godt landmandskab, og fra 2010 har det været

mere formaliseret gennem flere IPM-projekter med Seges Innovation som tovholder og støttet af Miljøministeriet. Her er udarbejdet afgrødespecifikke IPM-værktøjskasser og dyrkningsvejledninger, og sammen med rådgivningstjenesten er der gennemført rådgivning om IPM hos omkring 1.400 bedrifter. Med en ambition om at komme et skridt videre, har der de sidste tre år været fokus på IPM hos vores tre IPM Innovationsbrug.

Situationen er i dag, at vi har meget ny teknologi og et højt vidensniveau om dyrkningssystemer, men alligevel er det ukrudts-, svampe- og skadedyrsmidlerne, der er helt afgørende for at køre en rentabel planteproduktion.

IPM er del af CAP-reform

IPM er del af CAP-reformen og Farm to Fork strategien, hvor blandt andet kravene

om sædskifte indgår. De nærmere detaljer om IPM ligger i forslaget til forordning om bæredygtig anvendelse af pesticider.

Desværre er der med de foreliggende forslag udsigt til, at landmænd og rådgivere bliver bundet til skrivebordet, frem for at få støvlerne på og udvikle vores planteproduktion.

Tanker om at fremme IPM kan alle nok støtte op omkring, når vi skal have løst udfordringerne med færre plantebeskyttelsesmidler og stigende resistens. Men der er brug for tiltag, hvor forskning, rådgivning, landmænd og følgeindustri samarbejder i netværk frem for at indføre et omfattende sæt regler og et medfølgende bureaukrati, som binder vores begrænsede ressourcer.

Bæredygtig anvendelse af pesticider fra EU

- Siden 2016 har alle jordbrugere i EU skullet dyrke efter de otte IPM-principper i rammedirektivet for bæredygtig anvendelse af pesticider.
- I Danmark har SEGES fra 2010-2016 blandt andet udarbejdet dyrkningsvejledninger og sammen med planteavlskonsulenterne gennemført rådgivningsforløb med fokus på IPM. Men EU-kommissionen har været utilfreds med ambitionsniveauet i medlemslandenes gennemførelse af rammedirektivet.
- Kort og godt mener kommissionen, at medlemslandene har gjort alt for lidt for at få IPM indført i praksis og derigennem reducere anvendelsen af pesticider.
- Derfor har man nu fremsat et forslag til forordning. Det vil sige et sæt regler som får direkte retsvirkning i alle lande. Forordningen har været i høring og vil gennem de kommende år blive forhandlet.
- Ifølge forslaget skal hvert medlemsland på et landbrugsvidenskabeligt grundlag vedtage afgrødespecifikke regler for dyrkningen, som har det formål at sikre, at der kun gøres brug af kemiske midler, når alle andre ikke-kemiske muligheder er udtømte.
- Reglerne skal ajourføres hvert år og godkendes af kommissionen. Landmanden skal så elektronisk dokumentere alle de forebyggende foranstaltninger, der er gennemført. Og hvis et forebyggende tiltag ikke er gennemført, skal det begrundes. Der skal for eksempel også noteres, når der er modtaget rådgivning og indholdet af denne rådgivning.
- Endelig bliver der kontrol, og medlemslandene skal indberette en årlig status til kommissionen.
- Medlemslandene skal desuden oprette og føre tilsyn med et system af uafhængige rådgivere, og det skal være obligatorisk for landmanden én gang om året at rådføre sig med en rådgiver om anvendelsen og gennemførelsen af IPM.
- Det er SEGES Innovations vurdering, at kommissionens forslag er så ambitiøst og på mange punkter kompliceret, at bureaukratiet vil blive så stort, at der med sikkerhed vil ske mange ændringer frem mod den endelige udformning af forordningen.